

Patent- och marknadsöverdomstolen, Svea hovrätt

SFIR:s Praxisdag den 15 januari 2020

Christine Lager, hovrättslagman och chef för avd. 2
inklusive Patent- och marknadsöverdomstolen

SVEA HOVRÄTT
SVERIGES DOMSTOLAR

Vilka är vi?

- Totalt 13 ordinarie domare på avdelningen som är inriktade på PMÖD av 20 domare totalt.
- Hovrättsassessorer, PMÖD-föredraganden och PMÖD-fiskal, domstolshandläggare.
- Totalt ca 45 personer på avdelningen.

Kompetens och engagemang

Kvalificerad erfarenhet från

- Domstol - domarutbildade - bred och djup erfarenhet.
- EU-rätt - Bryssel - sv. repr., rådet, EU-domstolen.
- Lagstiftnings- och förhandlingserfarenhet inom rättsområdena.
- Akademin.
- Myndighetserfarenhet.
- Ombudserfarenhet.

Stenbockska palatset

Foto: Ulrika
Beergrehn

Det var inledningen, nu fortsättningen....

- Året som gick - 2019 - Några nedslag
- Prejudikatbildningen på PMÖD:s rättsområden och vikten av förutsebarhet
- Avslutning - Framåtblick

Verksamheten 2019

- Kom in och avgjorde ung. lika många som år 2018 (drygt 90 ink och avgjorda). - Många intressanta, omfattande, i princip alla rättsområden.
- Tre begäran om förhandsavgöranden.
- Handläggningstiderna: Försiktighet när tolkar statistik - ändå så att lika eller bättre än 2018.
- Få mål äldre än ett år - flera av dessa p g a begäran om förhandsavgörande.
- Verksamheten löper på mycket bra trots att år 2019 var ett tufft år resursmässigt för hela Sveriges Domstolar.

Andra nedslag

- 2018 NIR-möte i Sigtuna
- 2019 Nordiskt Upphovsrättssymposium i Visby
 - Om EU-rättens genomslag och utrymmet för nationella särdrag

Prejudikatbildningen

- EU-rätt i mycket hög grad.
- Tolkar lagstiftningen i ljuset av EU-rätten, tillämpar och tolkar EU-domstolens domar.
- Ställer frågor till EU-domstolen. Som huvudregel är PMÖD sista instans. Hittills 6 frågor.
- EU-domstolen klart viktigaste prejudikatinstans, även om HD förstås också viktig. PMÖD egen prejudikatroll.

Ventil av PMÖD och PT i HD

- Ventil hittills i 28 avgöranden av ca 260 möjliga, dvs i ca 10 %.
- HD restriktiv med PT.
 - Av 22 överklagade ej PT i 15.
 - PT i 6.
 - Ej avgjort PT i ett, men begärt förhandsavgörande.

Varför ventil?

- Vanligast - prejudikatfråga utanför exklusiva behörigheten.
- Andra ex. Motstridig nationell praxis där annan hovrätt ännu behörig, motstridig praxis inom PMÖD.

Prejudikatrollens utmaningar – Förutsebarheten blivit svårare

- Direktiv och förordningar - kompromisser, otydlig reglering.
- Genomförande - ställningstaganden som behövdes och vid tidpunkten för genomförandet framstod som direktivförenliga blir överspelade genom....
- EU-domstolens avgöranden = många, ad hoc. Samtidigt förstås viktigt och bra med avgörande från EU-domstolen.

Forts. Prejudikatrollens utmaningar

- EU-domstolens avgöranden medför att nationell lagstiftningen behöver ändras. Men lagändringar uteblir.
- Frågor för nationella domstolen att hantera: Tolka EU-domstolens många domar. Direktivkonform tolkning möjlig?
- Frågor som tidigare avgjordes av lagstiftaren lämnas till domstolen.
- Svårt för parter att förutse vad som gäller.
- Ger upphov till extra omfattande och komplicerade tvister.

Hur kan förutsebarheten öka?

- EU:s lagstiftningsprocess - svårt men nödvändigt att förbättra.
- Satsa på förhandlingarna. Färre nationella ställningstaganden vid genomföranden.
- Medverka till ännu tydligare avgöranden från EU-domstolen.
- EU-domstolens förutsättningar behöver förändras - domstolen överväger själv detta?

Forts. öka förutsebarheten

- Påverka nationella lagstiftaren att göra uppsamlingslagstiftning.
- Behov av ännu mer strukturerade genomgångar och analyser från akademien av EU-domstolens domar.
- Förutsebarheten ökar efterhand som EUD avgör och PMÖD eller HD därefter tolkar direktivkonformt.

Slutsats

- Behov av ett antal förbättringar för att öka förutsebarheten på detta viktiga område, även om det förstås alltid kommer nya prejudikatfrågor på detta expansiva område.

Några (ej alla!) kommande avgöranden

- Patenträttsligt avgörande om partiell ogiltighet - läkemedelspatent. Dom 31 januari, PMT 5945-18.
- Huf Patentmål 21-23 januari om patentintrånganordning för att härda foder i rörledningar, PMT 585-19.
- Varumärkesrättsligt avgörande bl.a. om betydelsen av disclaimer där fått förhandsavgörande från EU-domstolen, PMÖÄ 9778-16.
- Varumärkesrättsligt och upphovsrättsligt avgörande om tygmönster där fått förhandsavgörande från EU-domstolen, PMT 3491-16.

Forts. några kommande avgöranden

- Brottmål
 - Upphovsrättsligt och varumärkesrättsligt mål bl.a. fråga om Känkenryggsäckarna har upphovsrättsligt skydd, B 10087-18.
 - Huf i 15-dagars B-mål start 17 mars om upphovsrättsintrång m.m. ang. återutsändning av tv-utsändningar, B 7503-18.
- Marknadsrättsliga avgöranden, bl.a.
 - Konkurrensrättsligt avgörande om missbruk av dominerande ställning- tillgång till återvinningsstationer. Beslut 7 februari, PMÖÄ 1519-19.
- Avgöranden från EU-domstolen?
 - Patent - tilläggsskydd, PMÖÄ 9354-17.
 - Upphovsrätt - allmänhetsbegreppet, PMFT 12151-17.
 - Varumärke - förhöjt krav på särskiljningsförmåga, PMÖÄ 3878-18.
 - HD - upphovsrättsligt om musik i hyrbilar, T 5909-17, T 891-18

Fortsätta utveckla kvalitet och effektivitet

- Löpande internt erfarenhetsutbyte och diskussioner inom PMÖD.
- Löpande med Patent- och marknadsdomstolen.
- Externa evenemang.
- Nationella lagstiftaren
 - Utvärdering genom extern utredare?
- Följ nyheter och avgöranden på

www.patentochmarknadsoverdomstolen.se

Tack för uppmärksamheten!

SVEA HOVRÄTT
SVERIGES DOMSTOLAR